

การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน
ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
Participation of Network Partners in the Prevention and Reduction of
Community Accidents in Nong Mek Subdistrict, Nong Han District,
Udon Thani Province

มยุรี บาทชารี¹

Mayuree Bathcharee¹

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2564

Email : mayuree.ouy.2506@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 383 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบเท่ากับ .596, .358, .220 ตามลำดับ 3. ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน

¹โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

¹ Nong Mek Tambon Health Promoting Hospital, Nong Han District, Udon Thani Province, Thailand.

*ได้รับบทความ: 10 กุมภาพันธ์ 2564; แก้ไขบทความ: 24 มีนาคม 2564; ตอรับการตีพิมพ์: 2 เมษายน 2564

ตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ควรใช้รถใช้ถนนอย่างไม่ประมาทมีสติและสมาธิในการขับรถปฏิบัติตามกฎจราจรนำกฎหมายมาบังคับใช้ในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมสร้างพฤติกรรมหรือการกระทำขับโดยไม่ประมาทไม่ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ โดยศึกษาคู่มือจราจรและกฎหมายจราจรขับขีตามกฎจราจร ทำความเข้าใจในการใช้กฎหมายป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชนประชาสัมพันธ์ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมชุมชนปรับเปลี่ยนทัศนคติในการสร้างวัฒนธรรมปฏิบัติตามกฎหมายจราจรในการขับขีอย่างปลอดภัยป้องกันอุบัติเหตุสร้างจิตสำนึกและความปลอดภัยควบคู่ไปกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาอบรมในชุมชนภาคีเครือข่าย ควรออกตรวจจุดเสี่ยงสังเกตพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน ตักเตือนผู้ใช้รถใช้ถนนจุดเสี่ยงเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ วางแผนดำเนินการและประเมินและสร้างความพร้อมของผู้ขับขีอยู่บนความไม่ประมาทเพื่ออุบัติเหตุลดน้อยลงในจุดเสี่ยง

คำสำคัญ : 1. การมีส่วนร่วม 2. ภาคีเครือข่าย 3. การป้องกัน 4. ชุมชน

ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to study the participation of network partners in the prevention and reduction of community accidents, 2) to analyze the factors influencing the participation of network partners to prevent and reduce accidents, 3) to present the participation of network partners in the prevention and reduction of community accidents in Nong Mek Subdistrict, Nong Han District, Udon Thani Province. The tool used in the research was a questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and multiple regression analysis by using hierarchical variable selection method.

The research found that: 1. The participation of network partners in the prevention and reduction of community accidents in Nong Mek Sub-district, Nong Han District, Udon Thani Province, overall at a moderate level. 2. Factors Influencing Network Participation in Accident Prevention and Reduction in Nong Mek Sub-district, Nong Han District, Udon Thani Province. Overall, the coefficient of the predictor in raw score was .596, .358, .220, respectively. 3. Recommendations for the participation of network partners in the prevention and Reduce accidents in the community, Nong Mek Sub-district, Nong Han District, Udon Thani Province, use the car and road recklessly, be mindful and concentrate on driving, obey traffic rules, implement laws and apply law enforcement in the community, create reckless driving behavior or

actions. Do not use your phone while driving by studying the traffic manual and traffic laws, driving according to the traffic rules Understand how to use laws to prevent and reduce accidents in the community Publicize the responsibility to the community, change the attitude to create a culture, comply with traffic laws in safe driving, prevent accidents, create awareness and safety along with relevant agencies to train in the community Network parties should check risk points, observe road usage behavior. Advising motorists to use roads at risk points to prevent and reduce accidents. Plan, implement and evaluate and build the readiness of the driver on the precautionary measures for fewer accidents at risk points.

Keywords : 1. Engagement 2. Network Partners 3. Accident Prevention 4. Community

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ปัจจุบันประเทศไทยมีนโยบายที่จะป้องกันควบคุมการเกิดอุบัติเหตุด้วยวิธีต่างๆ ที่จะมีอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนทั่วประเทศ ทั้งการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในชุมชนและลดอัตราการเสียชีวิต โดยอาศัยกลวิธีของภาคีเครือข่ายในชุมชนหรือระบบการป้องกันอุบัติเหตุภาคประชาชน ตั้งแต่แผนพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) จนถึงปัจจุบัน โดยการสนับสนุนการมีส่วนร่วมภาคีเครือข่ายชุมชนในแต่ละพื้นที่จึงทำให้ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการช่วยเหลืองานด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุ โดยได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในชุมชนที่ตระหนักถึงปัญหาของการเกิดอุบัติเหตุในชุมชนตนเองเป็นอย่างดี ส่วนมากประชาชนเป็นผู้ตระหนักถึงปัญหาด้วยตนเองเป็นอย่างดี นั้นเท่ากับว่าเป็นบุคคลที่รู้ถึงกลไกสำคัญในการดำเนินงานทางด้านการป้องกันอุบัติเหตุ คือ ภาคีเครือข่ายต่างๆ ในชุมชน ซึ่งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านของการป้องกันและลดอุบัติเหตุเบื้องต้นในการเสียชีวิตของประชาชนในชุมชน โดยมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการดำเนินงานป้องกันและลดอุบัติเหตุ และคุณภาพชีวิตโดยใช้ระบบและกระบวนการที่มีตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะประโชยชน์ด้านต่างๆ ของประชาชนในหมู่บ้าน และคอยให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนบ้านในเรื่องหรือปัญหาการป้องกันและลดอุบัติเหตุต่างๆ ในเบื้องต้น (กรมสนับสนุนบริการสาธารณสุข, 2554 : 157)

ปัจจุบันรัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่าในทศวรรษต่อไป คนไทยทุกคนจะต้องมีสุขภาพแข็งแรงเพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมาย คือ ประชาชนต้องมีอายุยืนในระยะประมาณ 72 ปี ต่อบุคคล

ดังนั้น ภาคีเครือข่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในการดำเนินงานประสานงานระหว่างกลุ่มคนต่างๆ เพื่อการเฝ้าระวังป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุในชุมชนของประเทศให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรการในชุมชนที่จะต้องช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การป้องกันและลดอุบัติเหตุตามท้องถนนของประชาชนในชุมชนยิ่งในปี พ.ศ. 2560 รัฐบาลโดยกระทรวงสาธารณสุขได้มีโครงการส่งเสริมเชิงรุก เพื่อส่งเสริมให้มีปฏิบัติการเชิงรุก ในการป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุของประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการดูแลเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุในชุมชนอย่างจริงจัง และคอยประสานงานกับหน่วยงานทุกภาคส่วนรวมทั้งภาคีเครือข่ายต่างๆ อย่างรอบด้าน (กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2554 : 179)

จังหวัดอุดรธานี โดยการนำของผู้ว่าราชการจังหวัดประธานที่ประชุมเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาล พ.ศ. 2564 ให้มีการรณรงค์เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2564 ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี มีประชากร 12,624 คน จำนวนผู้ชาย 6,357 คน จำนวนผู้หญิง 6,267 คน ซึ่งแนวโน้มอุบัติการณ์การเกิดอุบัติเหตุ ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 396 คน พ.ศ. 2560 จำนวน 486 คน พ.ศ. 2561 จำนวน 384 คน พ.ศ. 2562 จำนวน 444 คน พ.ศ. 2563 จำนวน 365 คน และปี พ.ศ. 2564 220 คน อุบัติเหตุส่วนมากเกิดจากปัญหาซังรถเร็วประมาท เมาแล้วขับ ขับตัดหน้ากระชั้นชิด อายุน้อยขับรถจักรยานยนต์ประมาท ฝ่าไฟแดง และการขับย้อนศร จึงเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้ใช้รถใช้ถนนในชุมชนตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานีที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเกิดอุบัติเหตุ มีพื้นที่ประมาณ 69.7 ตารางกิโลเมตร หรือ พื้นที่ 43,579 ไร่ ดังนั้น ภาคีเครือข่ายจึงควรมีบทบาทอย่างยิ่งในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุให้กับประชาชนหลายๆ ด้าน และเพิ่มการประชาสัมพันธ์รณรงค์ในแนวทางที่ต้องปฏิบัติเป็นที่ยอมรับกับประชาชน เนื่องจากต้องได้รับการปลูกฝังความรู้ด้านการขับซังอย่างปลอดภัยเพื่อการป้องกันและลดอุบัติเหตุไปเผยแพร่สู่ชุมชนว่าในการดำเนินการมากน้อยอย่างไร เพื่อประโยชน์และชีวิตของประชาชนในชุมชน (วุฒิสักดิ์ บุญเฉลิม, 2555 : 82)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน และนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยคาดหวังว่าจะสามารถเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชนในอนาคตได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี

2.2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี

2.3 เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี

3. ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

3.1 ได้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี

3.2 ได้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี

3.3 ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาในเขตพื้นที่ตำบลในงานการป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชนตำบลอื่นๆ ต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 383 คน โดยคำนวณหาจำนวนตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามานะ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2542 : 75) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะนำเสนองานการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .90 ขึ้นไป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย นายกเทศบาลตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริม จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนongหาน

จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ และการตีความ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

5. ผลการวิจัย

5.1 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$ S.D.=.39) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมาย ($\bar{X}=3.08$ S.D.=.17) ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและลดปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุทางถนน ($\bar{X}=3.03$ S.D.=.44) และด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัย ($\bar{X}=3.01$ S.D.=.69) ตามลำดับ

5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมทุกด้าน พบว่า ด้านบทบาทของภาคีเครือข่าย ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ(b) เท่ากับ .596, .358, .220 ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ควรใช้รถใช้ถนนอย่างไม่ประมาทมีสติและสมาธิในการขับรถปฏิบัติตามกฎจราจรนำกฎหมายมาบังคับใช้ในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมสร้างพฤติกรรมหรือการกระทำขับโดยไม่ประมาทไม่ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ โดยศึกษาคู่มือจราจรและกฎหมายจราจรขับขี่ตามกฎหมายจราจรทำความเข้าใจในการใช้กฎหมายป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชน จัดให้ความรู้เรื่องกฎหมายจราจรอย่างจริงจัง จัดทำคู่มือกฎหมายจราจรให้ประชาชน กำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้รถและใช้ถนน ติดตั้งป้ายเตือนความปลอดภัย ปลุกฝังจิตสำนึกในด้านวัฒนธรรมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชนในการขับขี่รถในชุมชนอย่างมีจิตสำนึกต่อบุคคลในชุมชน ประชาสัมพันธ์ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมชุมชนปรับเปลี่ยนทัศนคติในการสร้างวัฒนธรรมปฏิบัติตามกฎหมายจราจรในการขับขี่อย่างปลอดภัยป้องกันอุบัติเหตุสร้างจิตสำนึกและความปลอดภัยควบคู่ไปกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาอบรมในชุมชน คอยเป็นหูเป็นตาให้ชุมชนและจุดสุ่มเสี่ยงที่เกิดอุบัติเหตุจัดตั้งจุดตรวจในพื้นที่ที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุและจัดทำป้ายเตือนเพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุและป้องกันหน่วยงานท้องถิ่นจัดทำป้ายเตือนจัดบุคลากรคอยสังเกตการณ์สร้างวัฒนธรรมการฝึกหัดขับรถภาคีเครือข่ายควรออกตรวจจุดเสี่ยงสังเกตพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนตักเตือนผู้ใช้รถใช้ถนนจุดเสี่ยงเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ วางแผนดำเนินการและประเมินและสร้างความพร้อมของผู้ขับขี่ยุบความไม่ประมาทเพื่ออุบัติเหตุลดน้อยลงในจุดเสี่ยง

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและลดปัจจัยเสี่ยงอุบัติเหตุทางถนน และด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัยตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา เสียงสืบชาติ (2549 : ง) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การขับขี่ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลเลิดสิน ผลการวิจัยพบว่า 1)กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรในระดับพอใช้ เจตคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับขี่ในระดับปานกลาง มีความพร้อมและมีการปฏิบัติในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ในระดับดี 2)กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีเจตคติเกี่ยวกับความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง 3)กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส และประวัติการเคยมีอุบัติเหตุ ต่างกัน มีความพร้อมของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง 4)กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติในการขับขี่รถจักรยานยนต์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

6.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ด้านบทบาทของภาคีเครือข่าย ด้านบทบาทของท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ(b) เท่ากับ .596, .358, .220 ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรา พันธรักษ์ (2555 : ก) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉด อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมเป็นไปตามสมมติฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของประชาชนพอสมควร ซึ่งสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในระดับมากหรือมากที่สุดได้

6.3 แนวทางการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ควรใช้รถใช้ถนนอย่างไม่ประมาทมีสติและสมาธิในการขับรถปฏิบัติตามกฎจราจรนำกฎหมายมาบังคับใช้ในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมสร้างพฤติกรรมหรือการกระทำขับโดยไม่ประมาทไม่ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ โดยศึกษาคู่มือจราจรและกฎหมายจราจรขับขีตามกฎจราจรทำความเข้าใจในการใช้กฎหมายป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชน จัดให้ความรู้เรื่องกฎหมายจราจรอย่างจริงจัง จัดทำคู่มือกฎหมายจราจรให้ประชาชน กำหนดสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้รถและใช้ถนน

ติดตั้งป้ายเตือนความปลอดภัย ปลุกฝังจิตสำนึกในด้านวัฒนธรรมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในชุมชนในการขับขีรถในชุมชนอย่างมีจิตสำนึกต่อบุคคลในชุมชน ประชาสัมพันธ์ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมชุมชนปรับเปลี่ยนทัศนคติในการสร้างวัฒนธรรมปฏิบัติตามกฎหมายจราจรในการขับขี้อย่างปลอดภัยป้องกันอุบัติเหตุสร้างจิตสำนึกและความปลอดภัยควบคู่ไปกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาอบรมในชุมชน คอยเป็นหูเป็นตาให้ชุมชนและจุดเสี่ยงที่เกิดอุบัติเหตุจัดตั้งจุดตรวจในพื้นที่ที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุและจัดทำป้ายเตือนเพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุและป้องกันหน่วยงานท้องถิ่นจัดทำป้ายเตือนจัดบุคลากรคอยสังเกตการณ์สร้างวัฒนธรรมการฝึกหัดขับรถภาคีเครือข่ายควรออกตรวจจุดเสี่ยงสังเกตพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนตักเตือนผู้ใช้รถใช้ถนนจุดเสี่ยงเพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ วางแผนดำเนินการและประเมินและสร้างความพร้อมของผู้ขับขี้อยู่บนความไม่ประมาทเพื่ออุบัติเหตุลดน้อยลง ในจุดเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราวรรณ นิลเกตุ (2553 : ก) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง โดยแยกเป็นรายด้านระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ด้านการวางแผนและการตัดสินใจ ระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ด้านการดำเนินการและในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์และด้านการประเมินผล ส่วนการจำแนกตาม เพศ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมในทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยรวมรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งโอกาสนี้สามารถใช้เป็นประโยชน์และหาแนวทางให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อมากยิ่งขึ้นไป

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 การปฏิบัติหน้าที่เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน หรือการปฏิบัติหน้าที่เป็นภาคีเครือข่าย หรือหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชน กว่าหน่วยงานอื่น ซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุอย่างชัดเจน

7.1.2 ด้านการมีส่วนร่วม ควรให้ความร่วมมือประสานงานแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกความสำคัญของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ไม่ยึดติดกับประเพณีที่ติดต่อกันมา ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องให้ความสำคัญในสิทธิหลายๆ ด้านกับประชาชนในชุมชน

7.1.3 ผู้บริหารหรือบุคลากรภาครัฐควรมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ มีแผนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชนอย่างชัดเจนซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม และสามารถนำยุทธศาสตร์นั้นๆ ไปปฏิบัติเป็นรูปร่างตามความต้องการของประชาชน โดยส่วนรวมของชุมชน

7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

7.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุชุมชนผู้บริหาร ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีแผนแม่บทอย่างชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษรโดยนำไปใช้และสามารถนำยุทธศาสตร์นโยบายไปปฏิบัติต่อหน้าที่เป็นรูปธรรมได้เกี่ยวกับการป้องกันและลดอุบัติเหตุ

7.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ควรให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรภาครัฐได้มีส่วนในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความเอาใจใส่ ติดตามในการทำงานร่วมกัน การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ และพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิผลการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน

7.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์การป้องกันและลดอุบัติเหตุ ควรกำหนดให้สาธารณสุขอำเภอ หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นรองประธาน โดยร่วมกับชุมชน และภาคีเครือข่ายในโครงสร้างคณะกรรมการ มีบทบาทในการประเมินผลยุทธศาสตร์การป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชนอย่างจริงจัง

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชนเชิงเนื้อหาและเชิงวิเคราะห์ โดยใช้พื้นที่วิจัยที่มีขนาดกว้าง และครอบคลุมทั้งปัญหา และอุปสรรคเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงเป็นรูปแบบในข้อข้ออย่างปลอดภัยไม่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนอย่างมีประสิทธิภาพ

7.3.2 การวิจัยครั้งต่อไปหลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชน ควรจะเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งด้านขนาดพื้นที่ทำการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการแก้ไขได้อย่างลึกซึ้งอย่างและต่อเนื่อง

8. เอกสารอ้างอิง

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2554). 10 แนวทางสร้างสุขภาพ: พฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามสุข

บัญญัติแห่งชาติ 10 ประการ. กรุงเทพมหานคร : กองสุกศึกษากรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.

กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2554). คู่มือ อสม. ยุคใหม่.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กัลยา วาณิชยปัญญา. (2542). การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.

- นิภา เสี่ยงสืบชาติ. (2549). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการขับขี่ของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลเลิดสิน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- นุสรุ พันธ์รักษ์. (2555). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเณอ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปัญหาพิเศษรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง. คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- วชิราวรรณ นิลเกตุ. (2553). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- วุฒิศักดิ์ บุญเฉลิม. (2555). **ความพึงพอใจในการใช้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา. สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**

9. คำขอบคุณ

งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการป้องกันและลดอุบัติเหตุชุมชนตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้องอย่างดียิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในเขตตำบลหนองเม็กอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ได้กรุณาให้ข้อมูลคำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของปัญหาเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและการเสียสละเวลาของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำปรึกษา ความรู้และประสบการณ์ศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัยมา ณ โอกาสในครั้งนี้ ขอขอบคุณ เพื่อนๆ ร่วมสถาบันและเพื่อนร่วมงานตลอดจนทุกท่านที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย